

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Uhlíře a soudců Kateřiny Šimáčkové a Tomáše Lichovníka (soudce zpravodaje) ve věci ústavní stížnosti **Seznam.cz, a. s.**, se sídlem Radlická 10, 150 00 Praha 5, zastoupené JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D., advokátem se sídlem Teplého 2786, 530 02 Pardubice, **proti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 234/2014-49 ze dne 18. 12. 2014**, za účasti Nejvyššího správního soudu jako účastníka řízení a CHAPS spol. s r. o., se sídlem Bráfova 1617/21, 616 00 Brno, zastoupené JUDr. Vilémem Podešvou, LL.M., advokátem se sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4, jako vedlejšího účastníka řízení, t a k t o:

- I. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 234/2014-49 ze dne 18. 12. 2014 bylo porušeno základní právo stěžovatelky na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.**
- II. Toto rozhodnutí se ruší.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Včasnou ústavní stížností, která i v ostatním splňuje podmínky stanovené zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), se stěžovatelka domáhá zrušení v záhlaví uvedeného soudního rozhodnutí, a to pro porušení čl. 17 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“).

2. Z napadeného rozhodnutí a vyžádaného soudního spisu, vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 234/2014, Ústavní soud zjistil, že stěžovatelka dne 21. 11. 2013 požádala vedlejšího účastníka podle zákona o svobodném přístupu k informacím o kompletní a aktuální soubor zdrojových dat, která získal od jednotlivých dopravců, popřípadě od dopravních úřadů a jimiž aktuálně disponuje za účelem jejich dalšího zpracování v celostátním informačním systému o jízdách řádech. Rozhodnutím ze dne 27. 12. 2013 vedlejší účastník žádost odmítl. Ministerstvo dopravy rozhodnutím ze dne 7. 2. 2014, č. j. 33/2014-072-Z106/7, vyhovělo odvolání stěžovatelky směřující proti uvedenému rozhodnutí, zrušilo je a věc mu vrátilo k dalšímu řízení. I v novém

řízení však vedlejší účastník žádost odmítl, a to rozhodnutím ze dne 24. 2. 2014, které následně zrušilo Ministerstvo dopravy svým rozhodnutím ze dne 18. 4. 2014, č. j. 33/2014-072-Z106/14, jímž současně vrátilo věc vedlejšímu účastníkovi k dalšímu řízení. Následně vedlejší účastník přípisem ze dne 9. 5. 2014 informoval Ministerstvo dopravy, že nadále nebude činit ve věci stěžovatelčiny žádosti žádné další kroky, neboť Nejvyšší správní soud v jiné, avšak obdobné věci přiznal kasační stížnosti vedlejšího účastníka odkladný účinek a v obdobné věci je rovněž vedeno řízení o ústavní stížnosti.

3. Proti nečinnosti vedlejšího účastníka podala stěžovatelka stížnost podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím, kterou vedlejšímu účastníkovi odeslala dne 3. 7. 2014. Přípisem ze dne 18. 8. 2014 Ministerstvo dopravy informovalo stěžovatelku, že její stížnost byla podána opožděně, neboť vedlejšímu účastníkovi běžela lhůta k vydání nového rozhodnutí ode dne následujícího po dni, co rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 18. 4. 2014, č. j. 33/2014-072-Z106/14, nabylo právní moci. Po skončení této lhůty začala běžet lhůta podle § 16a odst. 3 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, ve které mohla stěžovatelka uplatnit svou stížnost. Lhůta pro rozhodnutí vedlejšího účastníka podle Ministerstva dopravy skončila již 9. 5. 2014. Ministerstvo dopravy však přistoupilo k příznivějšímu výkladu a lhůtu pro podání stížnosti počítalo až od 27. 5. 2014, kdy se stěžovatelka na základě vlastního dotazu dověděla, že vedlejšímu účastníkovi již uplynula lhůta pro rozhodnutí o žádosti. Ministerstvo dopravy proto učinilo závěr, že lhůta pro podání stížnosti stěžovatelkou skončila 26. 6. 2014, přičemž již ze samotné datace stížnosti je zřejmé, že lhůta pro její podání nebyla zachována. Vedlejší účastník dne 25. 8. 2014 vyhotovil rozhodnutí, kterým žádost stěžovatelky odmítl. Toto rozhodnutí bylo dne 28. 8. 2014 odesláno poštou na dřívější adresu sídla právního zástupce stěžovatelky, avšak nebylo doručeno.

4. Následně stěžovatelka podala dle ustanovení § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších změn (dále též „s. ř. s.“), ke Krajskému soudu v Brně žalobu proti nečinnosti vedlejšího účastníka, které tento soud vyhověl a rozsudkem ze dne 13. 11. 2014, č. j. 62 A 80/2014-72, uložil vedlejšímu účastníkovi povinnost vyřídit žádost stěžovatelky o poskytnutí informací ve lhůtě pěti dnů od právní moci rozsudku, jakož i nahradit jí náklady řízení. Proti tomuto rozhodnutí podal vedlejší účastník kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud v záhlaví označeným rozsudkem, jímž napadený rozsudek krajského soudu zrušil, žalobu stěžovatelky pro nevyčerpání procesních prostředků na ochranu proti nečinnosti vedlejšího účastníka podle § 110 odst. 3 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřipustnou odmítl a rozhodl o nákladech řízení a vrácení soudního poplatku vedlejšímu účastníkovi za návrh na podání odkladného účinku kasační stížnosti.

II.

5. Stěžovatelka v ústavní stížnosti nejprve poukázala na identickou situaci v řízení o ústavní stížnosti vedeném pod sp. zn. I. ÚS 3930/14 a namítla, že i výklad zákona o svobodném přístupu k informacím provedený Nejvyšším správním soudem v nyní napadeném rozsudku, konkrétně aplikace lhůty podle § 16a odst. 3 tohoto zákona, je opět přepjatě formalistický a zasahuje do jejího ústavně zaručeného práva na informace. Podle stěžovatelky je analogická aplikace tohoto ustanovení nepřipustně extenzivní. Ustanovení § 16 odst. 3 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím

jednoznačně směřuje pouze na případy, kdy povinný subjekt zůstane nečinný po podání či doplnění žádosti. Toto ustanovení tedy nikterak neupravuje situaci, kdy je povinný subjekt nečinný poté, co bylo jeho rozhodnutí zrušeno nadřízeným správním orgánem, popř. správním soudem. Navíc stěžovatelka nemohla v době po zrušujícím rozsudku vůbec vědět, od kdy by jí snad měla plynout lhůta pro podání stížnosti. Nejvyšší správní soud na stěžovatelku klade nároky, které nijak nevyplývají ani ze zákona, ani ze zavedené praxe a soudní judikatury. I nyní napadený rozsudek Nejvyššího správního soudu také dle stěžovatelky vede k absurdnímu stavu, při kterém je vedlejší účastník povinen její žádost o informace vyřídit, avšak stěžovatelka nedisponuje žádnými účinnými prostředky ochrany proti nečinnosti vedlejšího účastníka, a tato povinnost je tak de facto nevynutitelná. Závěrem navrhl, aby Ústavní soud vyslovil porušení základních práv stěžovatelky a napadený rozsudek Nejvyššího správního soudu zrušil.

III.

6. Ústavní soud vyzval v souladu s ustanovením § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu Nejvyšší správní soud jako účastníka a CHAPS spol. s r. o. jako vedlejšího účastníka řízení, aby se vyjádřili k projednávané ústavní stížnosti.

7. Nejvyšší správní soud ve svém vyjádření vyslovil s ústavní stížností zásadní nesouhlas a uvedl, že v ní obsaženou argumentaci plně vyvrací odůvodnění napadeného rozsudku, na jehož právní závěry odkazuje. Kasační soud si je dle svých slov vědom, že Ústavní soud nálezem ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 3930/14, zrušil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 3 As 26/2014-62, jenž se zabýval obdobnými otázkami jako nyní napadený rozsudek. Nejvyšší správní soud však poukázal na skutečnost, že skutkové a právní okolnosti ve věcech vedených pod sp. zn. 3 As 26/2014 a sp. zn. 4 As 234/2014 nejsou totožné. Argumentace uvedená v odůvodnění citovaného nálezu Ústavního soudu tedy dle jeho přesvědčení není v nyní projednávané věci přílehlá a argumenty, které stěžovatelka uplatnila v ústavní stížnosti proti dřívějšímu rozsudku kasačního soudu ze dne 19. 11. 2014, nebylo možné bez dalšího uplatnit v ústavní stížnosti proti rozsudku ze dne 18. 12. 2014. Samotná skutečnost, že vedlejší účastník byl v následujícím řízení nečinný, dle kasačního soudu neznamená, že by bylo nečinné i Ministerstvo dopravy v řízení o stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Vzhledem k těmto skutečnostem je třeba důrazně odmítnout, že by Nejvyšší správní soud nutil stěžovatelku využít opravných prostředků, které nemohly vést k ochraně jejích subjektivních práv. Předmětná stížnost dle něj byla způsobilá tohoto cíle dosáhnout, avšak obdobně jako v případě jiných prostředků ochrany subjektivních práv, právní úprava vyžadovala, aby stěžovatelka dodržela určitá procesní pravidla, tedy i lhůtu k podání stížnosti. Lze prý důvodně předpokládat, že kdyby stěžovatelka podala svou stížnost včas, bylo by se jí dostalo stejné ochrany před nečinností vedlejšího účastníka, jakou by jí byl schopen poskytnout soud ve správním soudnictví, když Ministerstvo dopravy ani soudy požadované informace nemají. Požadavek na vyčerpání předmětného opravného prostředku před podáním žaloby ve správním soudnictví tedy dle kasačního soudu nemohl narušit právo stěžovatelky na přístup k informacím ani na poskytnutí soudní ochrany. Tuto svoji argumentaci Nejvyšší správní soud ve svém vyjádření blíže rozvedl. Závěrem navrhl, aby Ústavní soud podanou ústavní stížnost odmítl podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu, případně ji zcela zamítl.

8. Vedlejší účastník ve svém vyjádření k ústavní stížnosti uvedl, že ústavní stížnost považuje za zjevně neopodstatněnou. Stěžovatelka ve stížnosti prý sice formálně označila základní práva, která měla být porušena, nicméně v zásadě se z její strany jedná jen o prostý nesouhlas s výkladem práva poskytnutým Nejvyšším správním soudem. Tvrzení stěžovatelky ve vztahu k údajnému porušení jejích základních práv pak postrádá přesah za hranice prosté nespokojenosti s poskytnutým výkladem práva. Současně výklad práva zastávaný stěžovatelkou dle názoru vedlejšího účastníka vnáší do aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím nejen nepředvídatelnost, ale současně i právní nejistotu na straně orgánů povinných k poskytování informací. V neposlední řadě je pak stěžovatelkou vedený proces před Krajským soudem v Brně nedůvodný, neboť její žádost o informace byla vedlejším účastníkem jako povinným subjektem řádně vyřízena, a to ještě před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti. Závěry Ústavního soudu vyslovené v uvedeném nálezu Ústavního soudu dle vedlejšího účastníka nelze bez dalšího aplikovat na posouzení zákonnosti a ústavnosti rozsudku kasačního soudu v nyní řešené věci, neboť stěžovatelka nyní již mohla očekávat a také očekávala aplikaci této analogie, a tedy prvek překvapivosti zde není přítomen. Výše uvedená rozdílnost skutkových okolností je způsobena zejména skutečností, že se v případě stěžovatelky jednalo o v pořadí druhé řízení o žádosti o informace před vedlejším účastníkem jako povinným subjektem. Pokud tedy aplikace předmětné analogie byla v prvním případě „nepředvídatelná“, ve druhém případě se již stává konstantní aplikační praxí, se kterou stěžovatelka jako žadatel již musí počítat. Další podstatnou odlišností skutkových okolností případu je fakt, že vedlejší účastník jako povinný subjekt již nebyl nečinný ke dni podání žaloby na ochranu proti nečinnosti ke Krajskému soudu v Brně, protože žádost dne 25. 8. 2014 odmítl. Podání žaloby tak bylo ze strany stěžovatelky účelové a šikanózní. Tyto své úvahy vedlejší účastník v daném vyjádření blíže rozvedl. Závěrem navrhl, aby Ústavní soud ústavní stížnost jako zjevně neopodstatněnou odmítl, popřípadě aby ji jako nedůvodnou zamítl.

9. V replice k vyjádření účastníka i vedlejšího účastníka řízení stěžovatelka setrvala na své argumentaci předestřené v ústavní stížnosti. Stěžovatelka zdůraznila, že ani na aktuálně řešený případ, kdy povinný subjekt zůstal nečinný po vydání zrušujícího rozhodnutí nadřízeného správního orgánu, totiž nedopadají požadavky jinak plynoucí z ustanovení § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Již dávno se totiž dle stěžovatelky nenacházíme ve fázi po podání žádosti, která měla být vyřízena do 15 dnů od jejího podání v listopadu 2013, k čemuž nedošlo s ohledem na opakované vydávání nezákonných rozhodnutí povinným subjektem. Stejně jako v případě žádosti o informace z 21. 11. 2011, tak i zde dávno uplynuly lhůty předvídané ustanovením § 16a odst. 3 cit. zákona, a přitom nenastal ani žádný z okamžiků určujících dle uvedeného ustanovení běh předmětné třicetidenní lhůty (ve světle bodu 29 předmětného nálezu Ústavního soudu), přičemž povinný subjekt nesporně věděl, že po vydání zrušujícího rozhodnutí nadřízeného orgánu je jeho povinností žádost řádně vyřídit (bod 35 předmětného nálezu). Jde tedy o situaci, kdy povinný subjekt nevyřídil žádost o informace poté, co nadřízený orgán (zde dokonce opětovně) zrušil nezákonné rozhodnutí povinného subjektu a uložil mu řádné vyřízení žádosti, a nikoli o situaci, kdy povinný subjekt nevyřídil žádost o informace po jejím podání. Také pro postup po vydání zrušujícího rozhodnutí nadřízeného správního orgánu dle přesvědčení stěžovatelky nutně platí, že požadavek na uplatnění stížnosti v zákonné třicetidenní lhůtě byl napadeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu dovozen nad rámec zákonné úpravy a v její neprospěch, čímž bylo zasaženo do jejích ústavně zaručených práv na informace a na soudní ochranu. Stěžovatelka dále odmítla úvahy vedlejšího

účastníka o absenci překvapivosti postupu při vyřizování její další žádosti o poskytnutí informací, neboť konstantní aplikační praxi prý dovozuje vedlejší účastník z ojedinelého postupu, jehož akceptaci navíc Ústavní soud označil za porušující ústavně zaručená práva stěžovatelky. Tyto své vývody stěžovatelka v replice blíže rozvedla.

10. Ústavní soud v dané věci nenařídil ústní jednání, neboť od něj neočekával další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

IV.

11. Ústavní soud zvážil argumentaci stěžovatelky, účastníka i vedlejšího účastníka řízení, obsah naříkaného soudního aktu, jakož i příslušný spisový materiál, a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

12. Ústavní soud na prvním místě konstatuje, že pro posouzení důvodnosti nyní podané ústavní stížnosti je rozhodné zhodnocení, zda a nakolik se v nyní posuzované věci uplatní závěry, k nimž Ústavní soud dospěl ve vzpomínaném nálezu sp. zn. I. ÚS 3930/14 ze dne 16. 6. 2015 řešícím obdobnou právní i skutkovou problematiku v rámci pře mezi týmiž účastníky původního řízení. Z těchto důvodů pokládá Ústavní soud za vhodné krátce připomenout nosné úvahy, které jej vedly k vyhovění předchozí ústavní stížnosti stěžovatelky.

13. Ústavní soud soustředil svoji pozornost především na skutečnost, že správní žaloba na nečinnost obecně splňuje požadavek na existenci nezbytných procedurálních záruk práva na informace podle čl. 17 Listiny a zajišťuje právo na přístup k soudu k ochraně práva podle čl. 36 odst. 1 Listiny a právo na účinný prostředek nápravy podle čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Zdůraznil přitom, že aby však tato žaloba plnila tuto ústavněprávní roli, tak její použití musí být účinné v praxi. Ústavní soud nikterak nerozporoval závěr Nejvyššího správního soudu, že subsidiarita správního soudnictví vyžaduje nejdříve bezvýsledné vyčerpání procesních prostředků nápravy ve správním řízení. Je tedy na místě vyžadovat, aby i žadatel o informace v situaci, v jaké se nacházela stěžovatelka (kde již soudní ochrana byla jednou úspěšně realizována), měl povinnost podat stížnost podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím. Nejvyšší správní soud však podle názoru Ústavního soudu již dostatečně nezohlednil konkrétní procesní pozici stěžovatelky při aplikaci lhůty podle § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Ústavní soud konkrétně vyslovil názor, že subsidiaritou správního soudnictví lze ospravedlnit nutnost podání stížnosti podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím, nikoliv však již aplikaci lhůty podle § 16a odst. 3 tohoto zákona. Tuto lhůtu Nejvyšší správní soud odůvodnil poukazem na nutnost respektovat zákonem stanovené požadavky pro uplatnění stížnosti, k čemuž Ústavní soud uvedl, že zákon však takový požadavek nestanoví; ten byl totiž dotvořen teprve interpretací provedenou v napadeném rozhodnutí Nejvyšším správním soudem.

14. Co se týče dopadu aplikace třicetidenní lhůty na práva stěžovatelky, Ústavní soud poznamenal, že především ve všech případech, jež jsou v § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím zmiňovány, je počátek třicetidenní lhůty pro podání stížnosti z pohledu žadatele o informace stanoven zřetelně, jasně a srozumitelně. Žadatel ve všech těchto případech ví, že došlo ke skutečnosti, jež je pro počátek běhu lhůty určující, tedy ví o tom, že třicetidenní lhůta je v běhu, a tedy okamžik jejího uplynutí je pro žadatele lehce zjistitelný a dodržení lhůty je tak zcela v jeho dispozici.

Zmeškání lhůty, tj. nepodání stížnosti ve lhůtě, je v takovém případě přičitatelné žadateli o informace a nemožnost obrátit se poté na soud je pro žadatele negativním, avšak při jasné právní úpravě nikoli nespravedlivým důsledkem. Analogická aplikace třicetidenní lhůty ovšem nebyla pro stěžovatelku jako žadatele o informaci ve „druhém kole“ předvídatelná, poněvadž zákon o této situaci nijak nenormuje, a do jejího práva na soudní ochranu, která jí byla odepřena, zasáhla velmi podstatně. Ústavní soud uznal, že výklad provedený Nejvyšším správním soudem není arbitrární či zjevně nesprávný, avšak ani výklad druhý, provedený krajským soudem, dle něhož třicetidenní lhůta pro podání stížnosti se v případě stěžovatelky vůbec neuplatní, se nejeví jako arbitrární či nesprávný. Přitom tento výklad je dle Ústavního soudu šetrnější k základním právům stěžovatelky na soudní ochranu a na informace. Ústavní soud přitom vyzdvihl, že výklad procesních norem v řízení, kde se osoba domáhá ochrany svého základního práva, musí být veden způsobem, který toto právo účinně chrání. Jak Ústavní soud opakovaně konstatoval, je-li k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který vůbec, resp. co nejméně, zasahuje do toho kterého základního práva či svobody.

15. Aplikaci třicetidenní lhůty pro podání stížnosti považuje Ústavní soud za problematickou i z praktického hlediska. Lze totiž předpokládat, jak tomu bylo i v případě citovaným nálezem řešeném, že neúspěšný povinný subjekt podá proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost. Proto nelze zároveň očekávat, pokud s názorem krajského soudu nesouhlasí, že takový povinný subjekt paralelně s podáním kasační stížnosti rozhodne o žádosti o informace. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud zpravidla nerozhodne ve lhůtě pro podání stížnosti podle § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, tak by musely být tyto stížnosti podávány prakticky ve všech případech, kde předtím rozhodl správní soud, což by zbytečně zatěžovalo jak správní úřady, tak i žadatele o informace.

16. V posuzovaném případě Ústavní soud uzavřel, že aplikace třicetidenní lhůty podle § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud ve věci poskytnutí daných informací konkrétním povinným subjektem již jednou správní soud rozhodoval a pravomocně shledal, že dožadovaná osoba je povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím, je nepřiměřeným omezením základních práv žadatele o informace, neboť je v rozporu s jeho právem na soudní ochranu a v rozporu s procesními závazky vyplývajícími z práva na informace podle čl. 17 Listiny.

17. Ústavní soud shledal, že uvedené závěry se uplatní i v nyní posuzovaném případě. Z napadeného rozsudku Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá setrvání na požadavku aplikace třicetidenní lhůty podle § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím i v „dalších kolech“, nejen v prvotní fázi, na kterou zákonodárce v zákoně výslovně pamatuje, což se ocitá v rozporu se závěry, k nimž v předmětném nálezu dospěl Ústavní soud. Argumentují-li Nejvyšší správní soud a vedlejší účastník odlišnými právními a skutkovými okolnostmi v nynějším případě, nelze jim přisvědčit. Totiž odlišnosti, které zde existují mezi věcmi sp. zn. 3 As 26/2014 a sp. zn. 4 As 234/2014, spočívají toliko v tom, že zatímco ve věci sp. zn. 3 As 26/2014 (řešené nálezem sp. zn. I. ÚS 3930/14) odmítl vedlejší účastník stěžovatelce poskytnout informace s odůvodněním, že není povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím (čemuž Ministerstvo dopravy tehdy přisvědčilo, avšak tento postoj zvrátil svým rozsudkem Krajský soud v Brně, načež se vedlejší účastník odmlčel), to v nyní souzené věci (sp. zn. 4 As 234/2014) vedlejší účastník vydal dvě

rozhodnutí, jimiž žádost odmítl a která Ministerstvo dopravy jako odvolací správní orgán vždy jako nezákonná zrušilo, načež se vedlejší účastník rozhodl, že nadále nebude činit ve věci stěžovatelčiny žádosti žádné další kroky (s odkazem na probíhající řízení před Nejvyšším správním soudem a před Ústavním soudem ve vztahu k věci sp. zn. 3 As 26/2014). Nato stěžovatelka podala stížnost, kterou Ministerstvo dopravy posoudilo jako opožděnou.

18. Z uvedeného vyplývá, že jediným věcným rozdílem je skutečnost, že zatímco ve věci sp. zn. 3 As 26/2014 k uplatnění stížnosti podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím došlo po rozhodnutí správního soudu (o tom, že vedlejší účastník je povinný subjekt k poskytování informací), v nyní souzené věci podala stěžovatelka tuto stížnost před rozhodnutím správního soudu o žalobě proti nečinnosti, poněvadž vedlejší účastník se tentokrát „odmlčel“ po dvojí kasaci jeho odmítavých rozhodnutí o poskytnutí informací. Ústavní soud zcela přisvědčuje názoru stěžovatelky, že tento rozdíl není relevantní. Identickou totiž zůstává klíčová skutečnost, a sice že k (vědomé) nečinnosti ze strany vedlejšího účastníka došlo vždy po intervenci orgánu veřejné moci (ať již po rozhodnutí správního soudu nebo Ministerstva dopravy coby nadřízeného správního orgánu), tudíž veškeré problémy spojené s aplikací třicetidenní lhůty dle § 16a odst. 3 tak, jak je Ústavní soud v nálezu sp. zn. I. ÚS 3930/14 popsal, jsou přítomny i zde. Je totiž lhotečné, zda do „dalšího kola“ řízení již byl nebo naopak ještě nebyl vtažen správní soud.

19. I v nynější věci lze uzavřít, že vedlejší účastník byl povinen reagovat na rušící rozhodnutí nadřízeného správního orgánu, podle kterého opakovaně dezinterpretoval jeho rozhodnutí. Nejde tedy o situaci, kdy vedlejší účastník omylem opomenul vyřídit žádost o informace. Vedlejší účastník o rozhodnutí Ministerstva dopravy, z něhož vyplývala jeho povinnost žádost vyřídit, věděl. Vědomě se ovšem rozhodl rozhodnutí odvolacího správního orgánu ignorovat (dokonce opakovaně), což i zde je stěžejí akceptovatelné.

20. Ze všech výše uvedených důvodů proto Ústavní soud vyhověl ústavní stížnosti a přistoupil dle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu ke zrušení stěžovaného soudního rozhodnutí pro porušení čl. 17 a čl. 36 odst. 1 Listiny. Při opětovném projednání a rozhodnutí v posuzované věci jsou orgány veřejné moci vázány právním názorem Ústavního soudu vysloveným v nálezu (čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky).

P o u ě n í: Proti nálezu Ústavního soudu se nelze odvolat (§ 54 odst. 2 zákona o Ústavním soudu).

V Brně dne 25. února 2016

David Uhlíř
předseda senátu